

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002175

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-06-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Державного податкового університету "Про видачу диплома доктора філософії Андрухович Д." № 860 від 07.08.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрухович Дана Романівна

2. Dana Andrukhovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-6338-968X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 051 Економіка

Дата захисту: 23-07-2025

Спеціальність за освітою: міжнародна економіка

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9627

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.15.07

Тема дисертації:

1. Державна допомога суб'єктам господарювання в системі регулювання підприємницької діяльності в Україні
2. State assistance to business entities in the system of business regulation in Ukraine

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та по-новому вирішено важливе наукове завдання, що полягає в поглибленні теоретичних засад, розширенні методичного інструментарію та розробленні практичних рекомендацій щодо вдосконалення надання державної допомоги суб'єктам господарювання в системі регулювання підприємницької діяльності в Україні. Визначено відмінність підходів до змістовного наповнення поняття «державна допомога» в ЄС та вітчизняному законодавстві. В роботі показано, що поняття «ефективність» державної допомоги суб'єктам господарювання має багатогранну структуру, включає декілька рівнів вимірювання і залежить від низки умов. Досліджено такі інструменти забезпечення ефективності державної допомоги як контроль і моніторинг та визначено відмінності між ними. Досліджено еволюцію інституту державної допомоги суб'єктам господарювання в Україні як невід'ємної складової регулювання вітчизняної економіки ще з радянських часів. Для оцінки ефективності державної допомоги в роботі проведений аналіз співвідношення часток коштів бюджету за напрямом «Економічна діяльність» та

приросту доданої вартості у галузях-отримувачах державної допомоги. У роботі показано специфіку регулювання підприємницької діяльності в Україні умовах воєнного стану, що обумовлена посиленням її стабілізаційної ролі. Доведено об'єктивну необхідність переорієнтації вітчизняних суб'єктів господарювання на експортну діяльність внаслідок звуження внутрішнього ринку в умовах воєнного стану, що було підтримано митними послабленнями з боку інших країн та грантовим фінансуванням. Дослідження регіональної державної допомоги як інструменту підтримки збалансованого еколого-соціально-економічного регіонального розвитку відкритої економічної системи шляхом залучення додаткових приватних інвестицій у нестабільні та/або недостатньо розвинені регіони засвідчило неоднакову ефективність використання коштів великими і малими підприємствами у регіонах з різним рівнем розвитку. У роботі встановлено, що в Україні в умовах воєнного стану гострота проблем малих і середніх підприємств та ФОПів на деокупованих, прифронтових територіях актуалізувала завдання їх підтримки шляхом державної допомоги. У роботі виявлено подвійне значення надання державної допомоги на цілі цифровізації як 1) розширення кола можливих напрямів спрямування державних коштів; 2) створення ефективних засобів їх надання. Запропоновано створити цифрові екосистеми на платформній основі, що стануть функціональним середовищем узгодження ініціатив держави, суб'єктів господарювання і зовнішніх донорів щодо залучення фінансування, розроблення і реалізації цифрового інструментарію державної допомоги. Надано рекомендації щодо внесення у відповідний Закон України статті, що регламентує державну допомогу на цілі цифровізації підприємств та надання відповідного роз'яснення АМКУ.

2. The dissertation provides a theoretical generalization and offers a novel solution to an important scientific problem, which involves deepening the theoretical foundations, expanding the methodological toolkit, and developing practical recommendations for improving state aid to business entities within the system of entrepreneurial activity regulation in Ukraine. The differences in approaches to the conceptual definition of "state aid" in EU and Ukrainian legislation are identified. The study demonstrates that the concept of "effectiveness" of state aid to business entities has a multifaceted structure, encompasses multiple measurement levels, and depends on a range of conditions. Instruments for ensuring the effectiveness of state aid, such as control and monitoring, are examined, and the distinctions between them are defined. The evolution of the institution of state aid to business entities in Ukraine is explored as an integral part of domestic economic regulation dating back to Soviet times. To assess the effectiveness of state aid, the study analyzes the correlation between the share of budget funds allocated under the "Economic Activity" category and the growth in value-added in industries receiving state support. The research highlights the specifics of regulating entrepreneurial activity in Ukraine under martial law, which is driven by the heightened need for stabilization. The study proves the objective necessity of reorienting domestic businesses toward export activities due to the contraction of the domestic market under martial law, supported by customs relaxations from other countries and grant funding. The investigation into regional state aid as a tool for promoting balanced ecological, social, and economic regional development in an open economic system- through attracting additional private investment to unstable and/or underdeveloped regions - revealed varying effectiveness in fund utilization between large and small enterprises in regions with different development levels. The study establishes that, under martial law in Ukraine, the acute challenges faced by small and medium-sized enterprises (SMEs) and sole proprietors (FOPs) in de-occupied and frontline areas have intensified the need for their support through state aid. The research identifies the dual significance of state aid for digitalization purposes as: 1) Expanding the range of possible directions for state funding allocation; 2) Creating effective means of its provision. The study proposes the creation of digital ecosystems on a platform basis, which would serve as a functional environment for aligning initiatives between the state, business entities, and external donors regarding funding acquisition, development, and implementation of digital tools for state aid. Recommendations are provided for amending the relevant Law of Ukraine with an article regulating state aid for enterprise digitalization and issuing corresponding clarifications by the Antimonopoly Committee of Ukraine (AMCU).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Андрухович Д. Аналіз визначення поняття «Державна допомога суб'єктам господарювання та його ознак. Інфраструктура ринку. 2023. Випуск 75. С. 69-73.
2. Андрухович Д. Р. Вітчизняні підприємства у воєнний період і заходи їх державної підтримки. Збірник наукових праць Державного податкового університету. 2023. № 1. С. 63-84.
3. Андрухович Д. Р. Особливості надання державної допомоги суб'єктам господарювання на базі цифрової платформи «Дія» в умовах війни. Науково-виробничий журнал Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2022. № 2 (125). С. 59-63.
4. Андрухович Д. Р. Система контролю і моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання. *Via Economica*. 2023. № 3. С. 7-14.
5. Андрухович Д. Р. Розвиток державної допомоги на цілі регіонального розвитку і підтримки малих та середніх підприємств. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2024. Том 334. № 5. С. 112-120.
6. Андрухович Д. Р., Лазебник Л. Л. Цифровізація як інструмент та сфера державної допомоги суб'єктам господарювання в Україні. *Економічний простір*. 2024. № 190. С. 259-264.
7. Андрухович Д. Р., Лазебник Л. Л. Фінансова підтримка українського підприємництва в умовах воєнних дій. [«Фінансові інструменти сталого розвитку держави в умовах системної економічної трансформації»]: матеріали III Міжнар. наук-практ. конф. (20 червня 2024 року, Хмельницький – Херсон). Херсон, 2024. С. 9-12.
8. Андрухович Д. Р. Державна підтримка освітньої діяльності в добу війни. [«Кращі практики розбудови європейських студій в умовах російської агресії»]: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 20-21 жовтня 2023 р.). Українська Асоціація Викладачів і Дослідників Європейської Інтеграції; Київ. 2023. 114 с.
9. Андрухович Д. Р. Державний грант як форма допомоги бізнесу під час війни в Україні. [«Економіка країни і регіонів в умовах воєнного стану та аспекти повоєнного відновлення. 2023. С. 36-39.
10. Андрухович Д. Р. Допомога суб'єктам малого та середнього підприємництва на державному рівні в умовах воєнного стану. Реформування економіки в контексті міжнародного співробітництва: механізми та стратегії. 2023. С. 56-58.
11. Андрухович Д. Р. Забезпечення стійкості підприємництва в умовах війни. Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку в контексті євроінтеграції України. 2023. С. 70-74.
12. Андрухович Д. Р. Заходи державної підтримки підприємництва в умовах особливого правового режиму. *Global Society in Formation of New Security System and World Order: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference, July 27-28, 2023*. С. 52-54.
13. Андрухович Д. Р. Надання державної допомоги МСП в умовах воєнного стану. [«Забезпечення резиліентності економіки України в умовах військової агресії та повоєнного відновлення»] [Електронний ресурс]: зб. матеріалів Науково-практичної конференції аспірантів та докторантів, 12 грудня 2023. ДННУ «Академія фінансового управління». Київ, 2023. С. 9-10.
14. Андрухович Д. Р. Особливості надання державної допомоги для малого і середнього підприємництва в Україні. [«Підприємництво і торгівля: тенденції розвитку»]: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (19-20 травня 2022 року). Одеса: Державний університет «Одеська політехніка»,

2022. С. 147-149.

- 15. Андрухович Д. Р. Поняття ефективності в системі державної допомоги суб'єктам господарювання. «Гальчинські читання» : Збірник матеріалів міжнародної наукової конференції (Київ, 2 листопада 2023 р.). 2023. С. 76-78.
- 16. Андрухович Д. Р. Поняття та сутність державного регулювання підприємництва в сучасних умовах. [«Підприємництво в умовах сучасних викликів: загрози, обмеження та можливості»]. Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції «Економічні перспективи підприємництва», 18-19 лютого 2022 року. С. 165-167.
- 17. Андрухович Д. Р. Роль держави у розвитку цифровізації і підтримці суб'єктів господарювання. [«Трансформація фіскальної політики в умовах євроінтеграції»] [Електронне видання] : збірник матеріалів XIV Міжнародної науково-практичної конференції, Ірпінь, 8 грудня 2023 року. Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. С. 185-188.
- 18. Андрухович Д. Р. Українська бізнес-спільнота як потенційні одержувачі державної допомоги. [«Економічні перспективи підприємництва: виклики воєнного часу та повоєнної відбудови»] : VII Міжнародна науково-практична конференція 31 травня 2024. С. 153-155.
- 19. Андрухович Д. Р. Урядова підтримки та сприяння бізнесу під час дії воєнного стану. [«Ефективність міжнародної економічної інтеграції»]. 2023. С. 6-9.
- 20. Андрухович Д. Р. Характеристика змісту понять «державне регулювання», «державна підтримка» та «державна допомога». [«Антикризове регулювання економіки у 2023 році: теорія та практика в умовах європейської інтеграції України»]. 2023. С. 81-83.
- 21. Андрухович Д. Р. Щодо вдосконалення механізмів надання державної допомоги суб'єктам господарювання в умовах війни. [«Міжнародне економічне співробітництво: аналіз стану, реалії і проблеми»]. 2024. С. 237-240.
- 22. Андрухович Д. Р. Щодо напрямів оновлення системи регулювання підприємницької діяльності в Україні. [«Економічні перспективи підприємництва у воєнні часи та опісля»] [Електронне видання] : збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ірпінь, 22 травня 2023 року). Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. С. 100-104.
- 23. Andrukhovych D. Regarding financial support of ukrainian enterprises during the war. [«Current issues of economic development: problems, perspectives, international experiences»]. 2023. P. 186-189.
- 24. Andrukhovych D. R. Regarding the issue of state support in the digital sector. [«World economic-technological, resource, political-legal, security-social factors»]. Economy and civilizational progress amidst polystructural changes: 2024. Pp. 8-11.
- 25. Андрухович Д. Р. Теоретичні аспекти формування та розвитку інноваційної екосистеми сучасного університету. [«Імерсивні технології в освіті»]: збірник матеріалів I Науково-практичної конференції з міжнародною участю. Київ : ІТЗН НАПН України, 2021. С. 32-36.
- 26. Андрухович Д. Р. Місцевий ресурс і державна допомога в Україні [«International Scientific Conference Formation of a new economic area: methodology, theory, practices»]: Conference Proceedings (September 20-21, 2024. Klaipeda, Lithuania). Riga, Latvia : Baltija Publishing, Pp. 176-179.
- 27. Андрухович Д. Р. Державна підтримка бізнесу на місцевому рівні в умовах воєнних викликів. [Сучасний стан та пріоритети модернізації фінансово-економічної системи: теорії та пропозиції] : матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 11-12 жовтня 2024 р.). Львів-Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 153-156.
- 28. Андрухович Д. Р. Державна підтримка ветеранського бізнесу в Україні. [«Пріоритети соціально-економічного розвитку регіонів в умовах сьогодення»]: матеріали доп. Міжнар. науково-практ. конф., м. Київ, 22-23 листоп. 2024 р. 2024. С. 211-214.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці; підвищення автоматизації виробничих процесів

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U000718

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лазебник Лариса Леонідівна
2. Larisa Lazebnyk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2234-4093

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіндзерський Юрій Вікторович
2. Yuriy Kindzerskiy

Кваліфікація: д. е. н., старший науковий співробітник, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4432-6526

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 25199155

Місцезнаходження: вул. Панаса Мирного, буд. 26, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпенко Лідія Миколаївна
2. Lidiya M. Karpenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2888-2477

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 43861328

Місцезнаходження: пр. Шевченка, буд. 1, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Тетяна Юріївна
2. Tetiana Y. Melnyk

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1743-0264

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пілевич Дмитро Станіславович
2. Dmytro S. Pilevych

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9442-0262

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Белінська Яніна Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Белінська Яніна Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шкуренко Наталія Григорівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна